

Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ✓ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ✓ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ✓ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- ✓ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ✓ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Dílčí kompetence	popis
Žák vyhledává a třídí informace	učitel - zajistí pro výuku odborný materiál, seznamuje žáky s různými zdroji informací a vede je k jejich posuzování; - umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu, encyklopedie, slovníky a další informační zdroje; - učí žáky vybírat podstatné a nepodstatné, logicky uvažovat, porovnávat a třídit získané informace;
Žák hledá vztahy a souvislosti mezi získanými informacemi	učitel - využívá mezipředmětových vztahů, projektového vyučování, podněcuje diskuzi, předkládá různé způsoby vyhodnocování, návodnými otázkami vede žáky k pochopení; - podporuje samostatnost a tvořivost žáků; - vede žáky k formulování svých myšlenek.

<p>Žák využívá získané informace v procesu učení</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - navozuje praktické situace; - vede žáky k uplatňování získaných vědomostí v praxi; - vede žáky k propojení teoretických poznatků s praxí; - vytváří vhodné podmínky pro získávání nových vědomostí.
<p>Žák řídí vlastní učení, plánuje, organizuje</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomáhá žákům určovat priority, dává prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách; - vede k zodpovědnosti, k sebehodnocení; - pomáhá s vytvořením pravidel pro hodnocení; - hodnotí individuální pokrok v učení jednotlivých žáků; - vede žáka k samostatnosti a schopnosti zorganizovat si učení.
<p>Žák pozoruje, experimentuje a porovnává získané výsledky</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří prostor pro experimentování; - využívá získaných znalostí a vědomostí žáků, jejich zkušeností a výsledků vlastního pozorování; - vede k porovnávání;
<p>Žák využívá pro efektivní učení vhodné metody a způsoby</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídá různé metody a formy práce; - pracuje s multimediálními programy; - nabízí různé studijní metody;
<p>Žák projevuje ochotu dál se vzdělávat</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporuje zvědavost, vhodně motivuje k dalšímu vzdělávání; - vede k poznávání smyslu a cíle učení a získání pozitivního vztahu k učení;

	- umožňuje žákům prožít úspěch; - vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a k celoživotnímu učení;
Žák hodnotí svoji práci a výsledky a vyvozuje z toho závěry	učitel - vede žáky k sebehodnocení a hodnocení své práce na základě předem stanovených kritérií, diskutuje s nimi o tom; - pěstuje u žáka schopnost sebehodnocení;

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ✓ vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ✓ vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ✓ samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- ✓ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- ✓ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Dílčí kompetence	popis
Žák rozlišuje podstatné od méně podstatného, dokáže pracovat s textem	učitel - zařazuje práci s encyklopediemi, časopisy, různými informačními zdroji, podněcuje a moderuje diskusi; - procvičuje se žáky orientaci v textu, používá metody RWCT s jejichž pomocí rozvíjí u žáků čtenářské strategie - dbá na vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení;
Žák vyhledává informace k problému	učitel - povzbuzuje, oceňuje, poukazuje na možné komplikace;

	<ul style="list-style-type: none"> - nabízíme žákům různé zdroje informací, podporujeme využití moderní techniky; - umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu, encyklopedie, slovníky a další informační zdroje;
Žák vyhledává různé druhy řešení	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - povzbuzuje, oceňuje, poukazuje na možné komplikace; - umožní žákům objevování různých variant řešení; - podporuje samostatné řešení , tvořivost a logické myšlení; - podporuje originální řešení; - vede žáky k vytrvalosti a trpělivosti při řešení problémů, nenechat se odradit případným nezdarem;
Žák aktivně obhajuje svoje řešení	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům prezentovat a obhajovat svoje názory, vystupovat před třídou; - umožní žákům vyhodnocení, vede je k analýze řešení; - podporuje tvůrčí atmosféru ve třídě;
Žák respektuje názory druhých	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k toleranci vůči druhým lidem; - podporuje tvůrčí a tolerantní atmosféru ve třídě; - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů;
Žák navazuje na praktické zkušenosti	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořádá výlety, exkurze, výukové programy, aby si žáci teoretické poznatky ověřili v praxi; - vede žáky k řešení problémových situací nejen ve škole , ale i mimo ni; - motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života.
Žák spolupracuje ve skupině	<p>učitel</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje skupinovou práci i při řešení problémových situací; - vede žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k pomoci druhému;
Žák dokáže řešit problémy samostatně	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří prostor pro samostatnou práci, zadává adekvátní úkoly, pozoruje činnost žáka a usměrňuje ji vzhledem k individuálním schopnostem každého jedince; - podporuje samostatné řešení, tvořivost a logické myšlení; - zařazuje metody vedoucí žáky k samostatným objevům, řešením a závěrům;
Žák vybírá postup k řešení problému	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáka ke správnému způsobu řešení problému, poskytuje mu rady, materiály a pomůcky; - vede žáka k vyhledávání informací vhodných k řešení problému a využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení;
Žák uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí žáka s právy a povinnostmi, vede k sebehodnocení; - vede žáky k vyhodnocení důsledků konkrétních řešení a přebrání zodpovědnosti za tato řešení; - podporuje tvůrčí atmosféru ve třídě, rozvíjí u žáků tvořivost a samostatnost;
Žák seznamuje ostatní s řešením problému	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k prezentaci výsledků, k vlastní formulaci, k argumentování, usměrňuje diskusi; - podněcuje žáky k obhájení svého způsobu řešení problému; - umožní žákům vyhodnocení, vede je k analýze řešení;

Kompetence komunikativní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ✓ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- ✓ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- ✓ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- ✓ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- ✓ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Dílčí kompetence	popis
Žák dokáže srozumitelně komunikovat s ostatními, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory	učitel <ul style="list-style-type: none"> - umožní žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně; - využívá prvků dramatické výchovy v simulovaných situacích; - vede s žákem řízený rozhovor; - vede žáky k aktivnímu naslechu, k argumentaci /vysvětlení významu/, k analytickému naslouchání, besedování; - vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu s využitím odpovídající slovní zásoby a správné terminologie;
Žák vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu	učitel <ul style="list-style-type: none"> - vede žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, dává žákovi příklad svým kultivovaným projevem; - dbá na správné tvoření slov a vět dle gramatických a stylistických pravidel, na správnou artikulaci; - vede žáka k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu,

	souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i slovním projevu;
Žák využívá získané komunikační dovednosti pro spolupráci s ostatními	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zprostředkuje zapojení do spolupráce s jinými školami; - pomocí situačních rozhovorů vede žáka k vhodné komunikaci v různých situacích běžného života; - podporuje hledání a nacházení souvislostí, navazování kontaktů, přátelské vztahy mezi žáky;
Žák aktivně naslouchá, vhodně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí diskusi, seznámí žáky s etikou diskuse a společně s nimi stanoví její pravidla; - buduje pravidla oboustranné partnerské komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami; - vede žáky k aktivnímu naslechu, k argumentaci /vysvětlení významu/, k analytickému naslouchání, besedování;
Žák obhájí svůj názor a vhodně argumentuje	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k sebekontrolě a sebeovládání; - zařazuje skupinovou práci a prezentaci výsledků; - učí žáky respektovat ostatní i jejich odlišné názory; - vede ke kultivovanému vystupování před publikem; - dbá na dodržování zásad slušného chování;
Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje práci na PC, využívá internet, podněcuje spolupráci s místním Ivančickým zpravodajem, webových stránek školy;
Žák rozumí různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním prostředkům, vytváří je a používá je	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá a zařazuje různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů, vede žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy;

	- vede k rozpoznání základních symbolů a značek; - umožní porozumění textů a obrazových materiálů;
--	---

Kompetence sociální a personální

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ✓ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- ✓ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- ✓ přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- ✓ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Dílčí kompetence	popis
Žák pracuje s chutí ve skupině	učitel - zařazuje práci ve dvojici, ve skupině, k zadávaným úkolům vhodně motivuje; - vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci; - zajímá o náměty, názory a zkušenosti všech žáků, dává všem prostor k vlastnímu vyjádření; - oceňuje úspěšnost a pokrok u všech žáků;
Žák nevyvyšuje se nad ostatními členy skupiny, neponižuje je; neposmívá se slabším členům skupiny, soucítí s nimi	učitel - dbá na dodržování školního řádu, seznámí žáky se zásadami slušného chování a jejich dodržování; - vede žáky ke spolupráci sociální a vzájemné pomoci; - dbá na podílení se na utváření příjemné, přátelské atmosféry a ve škole; - přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, učí poskytnutí pomoci v případě potřeby;

<p>Žák je schopen ujmout se vůdčí role ve skupině</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - povzbuzuje k aktivitě ty, kteří to potřebují, cíleně střídá role ve skupině; - podporuje zdravou sebedůvěru objevováním dobrých stránek u žáků; - učí žáky asertivnímu jednání; - umožní žákovi řídit své jednání a chování;
<p>Žák nebojí se požádat o radu a o pomoc, sám je schopen pomoci a poradit i ostatním mimo skupinu</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - naslouchá skupině i jednotlivcům, vytváří bezpečné prostředí, svým jednáním vzbuzuje důvěru; - vede žáky k spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu, k akceptování názoru týmu; - umožní efektivně spolupracovat s druhými při řešení daných úkolů;
<p>Žák společně s ostatními vytváří pravidla, která poté dodržují</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - podněcuje k vytvoření pravidel práce ve skupině, koriguje tvorbu pravidel a vede k jejich dodržování; stanoví pravidla hodnocení; - žáky vede k respektování pravidel / společenských, bezpečnostních.. /; - zajímá o náměty, názory a zkušenosti všech žáků, dává všem prostor k vlastnímu vyjádření;
<p>Žák citlivě obhájí svůj názor, dokáže ustoupit většině, přiznat svoji chybu</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže sám přiznat chybu, je pro žáky vzorem; - umožní žákovi obhájit svůj názor, přijmout kritiku; - vede žáky k respektování názorů druhých;
<p>Žák umí naslouchat ostatním</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování zásad konstruktivního rozhovoru; - zařazuje skupinovou práci, práci ve dvojici;

	- vede žáky k spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu, k akceptování názoru týmu;
Žák oceňuje spolužáky za dobrou práci, nešetří pochvalou	učitel - chválí i slabé žáky za sebemenší pokrok, povzbuzuje, motivuje; - posiluje u žáka jeho sebevědomí, sebedůvěru a samostatný rozvoj, k vytváření pozitivní představy o sobě samém; - vede žáky k úspěšnosti v rámci jejich možností; - oceňuje úspěšnost a pokrok u všech žáků;
Žák umí zhodnotit práci skupiny a spravedlivě, objektivně ji porovnat s prací ostatních	učitel - vede k hodnocení a sebehodnocení žáků; - zařazuje práci ve skupině, dbá na dodržování pravidel pro práci ve skupině;
Žák spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu	učitel - vytváří zdravé klima v kolektivu žáků; - diagnostikuje třídu, mapuje dosažené výsledky; - žáky vede k upevňování mezilidských vztahů, poskytnutí pomoci a požádání o ni; - učí žáky ohleduplnosti a toleranci k odlišným kulturním a duševním skupinám, učí je respektovat jejich specifika; - podílí se na utváření příjemné, přátelské atmosféry a ve škole;

Kompetence občanské

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ✓ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- ✓ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- ✓ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- ✓ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- ✓ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Dílčí kompetence	popis
Žák chápe základní principy zákonů a společenských norem	učitel <ul style="list-style-type: none"> - postupně žáky seznamuje s právním systémem; - spoluvytváří řád školy, třídy; - ukazuje na možné následky porušování práv; - buduje zodpovědnost a vede k uvědomělému respektování práv;
Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, zná uměleckou hodnotu, nedevasťuje	učitel <ul style="list-style-type: none"> - organizuje výlety, exkurze, besedy; - umožňuje žákům vytvářet projekty na základě vlastního bádání; - seznamuje žáky s kulturním a historickým dědictvím; - pěstuje u žáků úctu k národním tradicím, mateřskému jazyku a dědictví českého národa; - snaží se probouzet národní hrdost, ale i vnímat Evropu jako celek;
Žák poznává zprostředkovaně i prakticky specifika jiných národů (mentalita, živ. podmínky, kuchyně, tradice, písmo, hudba, sporty, ...)	učitel <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje projektové dny - vede k toleranci, empatii pomocí situačních her; - demonstruje ukázky z praxe; - vede žáky k myšlení v globálních souvislostech; - učí žáky respektovat národní odlišnosti lidí celého světa;
Žák	učitel

je schopen utvořit si vlastní názor, vysvětlit ho, zdůvodnit ho a zastávat ho	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje skupinovou práci, dbá na prezentaci práce, prezentaci vlastního názoru; - učí žáky projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost; - umožní žákům vytvoření správného žebříčku hodnot; - učí žáky obhájit svůj názor, respektovat přesvědčení a názory jiných, vede ke spolupráci s druhými.
Žák váží si vnitřních hodnot druhých lidí	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky sestavuje se žáky žebříček jejich hodnot a porovnává je vzhledem k individualitě každého jedince, požaduje vyjasnění; - vede k toleranci k druhým lidem, jejich názorům, kulturním odlišnostem atd.; - vede žáky k vyjádření vlastních názorů a myšlenek;
Žák na základě poznání je tolerantní k národnostním i jiným menšinám a zajímá se o druhé	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k myšlení v globálních souvislostech; - učí žáky respektovat národní odlišnosti lidí celého světa, vede je k toleranci;
Žák rozhoduje se zodpovědně	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování stanovených pravidel; - dává prostor pro podloženou argumentaci, sám je příkladem; - učí žáky projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost;
Žák poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří modelové situace; - spolupracuje s jinými subjekty - Policie ČR, Městská policie, hasiči, záchranáři; - učí žáky nutnosti postavit se proti všem formám násilí a bezpráví;
Žák	učitel

zná své normy a hodnoty (žádoucí), je odolný vůči útlaku	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s právy jak dětskými, tak i základními lidskými; - podněcuje aktivní sledování dění nejen v blízkém okolí, ale i ve světě; - zařazuje prvky dramatické výchovy, organizuje besedy; - vytváří bezpečné prostředí pro diskuzi; - učí žáky nutnosti postavit se proti všem formám násilí a bezpráví;
Žák respektuje přesvědčení druhých lidí	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří prostor pro vyjádření vlastních názorů; - předkládá různé učební materiály, organizuje besedy, návštěvy, exkurze; - učí žáky obhájit svůj názor, respektovat přesvědčení a názory jiných, vede ke spolupráci s druhými;
Žák je schopen vcítit se do situací jiných lidí	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje prvky dramatické výchovy, využívá výukových programů a techniky; - vede k toleranci a empatii pomocí situačních her, demonstruje ukázky z praxe;

Kompetence pracovní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ✓ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- ✓ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- ✓ využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- ✓ rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Dílčí kompetence	popis
<p>Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, orientuje se v návodech a plánech</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí žáky s bezpečnostními pravidly, dohlíží na jejich dodržování, vede žáky k podrobnému prostudování návodů a plánů; - seznamuje žáky s materiály, vede je k použití vhodných nástrojů; - vede žáky k práci nejen podle návodu, ale umožňuje jim hledat vlastní postupy;
<p>Žák dodržuje vymezená pravidla</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí žáky se školním řádem, řády odborných učeben a dbá na jejich dodržování; - vede žáky k získávání pracovních návyků a dovedností, i k hygieně práce; - vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce a k ochraně jejich zdraví; - umožňuje žákům aktivní spolupráci a vede je k dodržování předem stanovených pravidel;
<p>Žák přistupuje zodpovědně k ochraně svého zdraví i zdraví druhých, používá ochranné prostředky</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstruje rizika vzniku úrazu, upozorňuje na nebezpečí, poučuje žáka o bezpečnosti a ochraně <p>zdraví při jednotlivých aktivitách;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá na používání ochranných pomůcek a prostředků; - vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce a k ochraně jejich zdraví;
<p>Žák vědomě chrání životní prostředí, šetří energiemi a přírodními zdroji</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodně volí strategie a zaměření činností, na příkladech vysvětlí význam šetření energiemi a přírodními zdroji; - umožňuje žákům zvolení efektivních postupů, vede je k důslednému a zodpovědnému plnění povinností; - umožňuje žákům plánování práce;

<p>Žák hodnotí své možnosti a uplatnění na trhu práce, rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s širokou nabídkou profesí, spolupracuje s výchovným poradcem a s úřadem práce; - umožňuje využití všech získaných znalostí pro budoucí profesní rozvoj; - umožňuje aktivně poznávat, rozvíjet a uplatňovat talent; - umožňuje variabilitu představ k budoucí volbě povolání; - naznačuje složitosti a jednoduchosti konkrétních typů práce, vede žáky k plánování a orientování se v aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru;
<p>Žák orientuje se v aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zprostředkuje žákům obecné informace o jednotlivých podnikatelských aktivitách, vede žáky k poznání podnikatelské zóny v nejbližším okolí, organizuje návštěvy podnikatelských subjektů;
<p>Žák chápe podstatu a riziko podnikání</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - na praktických příkladech demonstruje možná rizika podnikání, zařazuje různé simulační aktivity, vede žáky k vyvozování a porovnávání; - seznamuje žáky s podstatou, cílem a rizikem podnikání; - podniká s žáky exkurze;
<p>Žák rozvíjí podnikatelské myšlení</p>	<p>učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí, zdůrazňuje finanční matematiku, podněcuje spolupráci s podnikatelskými subjekty;